

Beleidsregel 12.1: algemene voorwaarden aanleggen van verhard oppervlak

Beleidsregel 12.1: algemene voorwaarden aanleggen verhard oppervlak

De watervergunning of het maatwerkvoorschrift voor het aanleggen van verhard oppervlak met een doorlatendheid van minder dan 90 l/s/ha: wordt alleen verleend als het verenigbaar is met:

- De oogmerken als bedoeld in artikel 2.2 van de Waterschapsverordening;
- De specifieke zorgplichten als bedoeld in artikel 2.3 van de Waterschapsverordening,

waarbij rekening wordt gehouden met de volgende standaarden en maatstaven:

a. De verharding wordt zodanig aangelegd dat het hemelwater gecontroleerd kan afstromen naar het open water of de bergingsvoorzieningen; en

b. Het verlies aan berging als gevolg van de aanleg van het verharde oppervlak wordt gecompenseerd. De compensatie wordt in beginsel gerealiseerd vóórdat de verharding plaatsvindt;

c. Voor het bepalen van de locatie van de compensatie (in de vorm van open water) geldt het volgende:

- de compensatie vindt plaats in hetzelfde peilgebied, zo dicht mogelijk bij de plaats waar de verharding wordt aangelegd;
- als de compensatie niet in hetzelfde peilgebied kan plaatsvinden, vindt de compensatie plaats in een ander stroomafwaarts gelegen peilgebied, maar in hetzelfde afwateringsgebied. Hierbij is een beheerdersoordeel noodzakelijk.
-

d. Hoeveel compensatie (in de vorm van open water) nodig is verschilt per afwateringsgebied: uitgangspunt is 10 % van de oppervlakte van het verhard oppervlak dat er bij komt, tenzij het bestuur anders besluit tot minder of meer, waarbij een maximum geldt van 20 %.

e. Een bergingsvoorziening dient zodanig ontworpen te zijn, dat de leegloop op het watersysteem maximaal gelijk is aan de relatieve gemaalcapaciteit (14 of 22 mm/d) binnen het gebied waar de compensatie wordt gerealiseerd. Hierbij wordt lozing via bodempassage op een drain ook gezien als leegloop op het watersysteem. De alternatieve waterberging moet uiterlijk weer volledig beschikbaar zijn in dezelfde tijd als nodig is voor lediging op het watersysteem met de maximale gemaalcapaciteit.

f. Bij de toepassing van alternatieve vormen van waterberging worden duurzame technieken toegepast.

g. De alternatieve vorm van waterberging heeft geen negatieve effecten op de waterkwaliteit.

h. De aanwezigheid en werking van de alternatieve vorm van waterberging is voor het Waterschap controleerbaar.

i. Multifunctioneel gebruik van de waterberging mag de waterbergende werking van de voorziening niet beperken.

j. Afhankelijk van het type waterberging en/of gebied kunnen aanvullende voorwaarden of voorschriften worden gesteld.

Motivering

Oogmerken en specifieke zorgplicht

De oogmerken en specifieke zorgplicht voor oppervlaktewateren richten zich op het functioneren van het watersysteem. Het aanleggen van verhard oppervlak, zoals asfalt en bestrating, kan risico's met zich meebrengen voor het watersysteem. Daarbij kunnen de volgende mechanismen een rol spelen:

- **Overbelasting:** Verhard oppervlak, zoals asfalt, bestrating of bebouwing, vormt een barrière voor regenwater om de bodem in te trekken. De meeste soorten asfalt en bestrating hebben een doorlatendheid van minder dan 90 l/s/ha. Hierin kan nauwelijks of geen infiltratie van regenwater in de bodem plaatsvinden. In plaats van in de bodem te verdwijnen stroomt het regenwater over het verharde oppervlak naar het oppervlaktewatersysteem of de riolering. Meer verhard oppervlak betekent dan ook een grotere belasting van het oppervlaktewatersysteem en/of het rioleringssysteem, dat daardoor meer moeite krijgt zware regenbuien op te vangen. Dat kan leiden tot overstromingen en water op straat;
- **Minder infiltratie- en bergingscapaciteit:** nieuwbouw in stedelijk gebied, verdichting van bestaand stedelijk gebied, de aanleg van kassen of de aanleg van wegen neemt ruimte in beslag waar water niet langer in de bodem kan zakken. Bij veel neerslag kan het gebied het water minder goed opvangen en kan wateroverlast ontstaan. Ook wordt het grondwater in de ondergrond minder goed aangevuld als het water niet de bodem in kan zakken, met verdroging als gevolg.

Toelichting Beleidsregel 12.1

De beleidsregels geven een uitleg aan de beoordelingsregels uit de Waterschapsverordening. Deze beoordelingsregels staan in de oogmerken en de zorgplicht.

ad a: De aanvrager moet voorzieningen treffen om het regenwater gecontroleerd af te laten stromen naar het open water of naar bergingsvoorzieningen. Het doel hiervan is dat de verharding niet mag leiden tot een zwaardere belasting van het watersysteem en dat de maximaal toegestane peilstijging in het systeem gelijk blijft, ook na de aanleg van de verharding;

ad b: De belangrijkste voorwaarde is dat de aanvrager vooraf het verlies aan infiltratie-/bergingscapaciteit moet compenseren en dat de compensatie – ook op langere termijn – goed blijkt werken en voldoende effect heeft. Compensatie kan plaatsvinden op verschillende manieren:

- a. Door het graven van open water ('traditionele' berging);
- b. Door 'alternatieve' waterberging (of 'bergingsvoorzieningen'):
 1. Het bestemmen van laaggelegen land, tot overstroombaar land;
 2. Het aanleggen van vegetatiedaken;
 3. Het aanleggen van constructies die bestemd zijn voor de opvang van regenwater;

Bij toepassing van alternatieve waterberging(en) is meestal nog een traditionele berging van beperktere afmetingen nodig om de aanleg van verhard oppervlak te compenseren;

ad c: Het is belangrijk dat de compensatie zo dicht bij mogelijk bij de plek van het aanbrengen van de verharding plaatsvindt, om de 'transporttijd' van het water zoveel mogelijk te beperken en daarmee het gebied zo kort mogelijk te belasten.

ad d: Hoeveel compensatie (in de vorm van open water) nodig is verschilt per afwateringsgebied: uitgangspunt is 10 % van de oppervlakte van het verhard oppervlak dat er bij komt, tenzij het bestuur anders besluit tot minder of meer, waarbij een maximum geldt van 20 %.

ad e t/m j Deze criteria zorgen ervoor dat de alternatieve waterberging een voldoende robuustheid heeft. Het gaat er daarbij om dat het effect van de waterberging gelijk is aan compensatie via open water.

Beleidsregel 11.8: ophogen/bebouwen van boezemland

De watervergunning of het maatwerkvoorschrift voor het ophogen/bebouwen van boezemland wordt alleen verleend als het verenigbaar is met:

De oogmerken als bedoeld in artikel 2.35 van de Waterschapsverordening;

De specifieke zorgplichten als bedoeld in artikel 2.36 van de Waterschapsverordening,

waarbij rekening wordt gehouden met de volgende standaard en maatstaf:

a. Het ophogen/bebouwen van overstroombaar boezemland is in beginsel niet verenigbaar met de oogmerken en specifieke zorgplichten;

b. Als ondanks beleidsregel a) een beroep wordt gedaan op zwaarwegende redenen van openbaar belang als bedoeld in artikel 2.58 van de Waterschapsverordening wordt in ieder geval het volgende meegewogen:

Het verlies aan berging op het boezemland wordt volledig gecompenseerd. De omvang van de compensatie is tenminste gelijk aan het verlies aan berging door de ophoging/bebouwing.

Motivering

Oogmerken en specifieke zorgplicht

De oogmerken en specifieke zorgplicht voor oppervlaktewateren richten zich op het functioneren van het watersysteem. Ophogen/bebouwen van boezemland brengt risico's met zich mee voor het watersysteem. Daarbij spelen de volgende mechanismen een rol:

- **Vermindering van de bergingscapaciteit:** Boezemland is onderdeel van het boezemsysteem. Het zijn (droge) stukken land die tussen de boezemwaterkeringen (dijken) en de boezem zelf in liggen. Overstroombaar boezemland zijn onbebouwde delen van het boezemland die bij hoog water (maximaal 0,00 m NAP) onder water komen te staan. Dit boezemland heeft een functie als waterberging bij hoge waterstanden op de boezem en heeft vaak hoge ecologische waarden. Bij hoge waterstanden op de boezem kan het overstroombaar boezemland onder water lopen. Hiermee draagt het boezemland bij aan de waterberging in de boezem. Het zorgt ervoor dat het waterpeil in de boezem minder hard stijgt. Klimaatverandering leidt ertoe dat het vaker en harder gaat regenen. Dit betekent ook dat er voldoende ruimte moet zijn voor water en daarmee ook waterberging. Het beschermen van overstroombaar boezemland kan dan ook worden gezien als een vorm van klimaatadaptatie. De druk op de ruimte neemt toe vanuit diverse ruimtelijke ontwikkelingen. (Overstroombaar) boezemland wordt steeds vaker gezien als een aantrekkelijke locatie om nieuwe woningen te realiseren. Gezien de grote uitdagingen van de toekomst, is het niet langer wenselijk dat overstroombaar boezemland wordt bebouwd;
- **Negatief effect op ecologische kwaliteit:** Overstroombaar boezemland vormt, omdat dit vlak boven het waterpeil ligt, een unieke leefomgeving voor flora en fauna. Boezemland vormt een unieke overgang van een natte leefomgeving (in de boezem) naar een droge omgeving. Hierdoor is het overstroombaar boezemland ecologisch gezien van grote waarde. Overstroombaar boezemland draagt daardoor bij aan een goede waterkwaliteit.

Beleidsregels

De beleidsregels geven een uitleg aan de beoordelingsregels uit de Waterschapsverordening. Deze beoordelingsregels staan in de oogmerken en de zorgplicht.

Alleen in gevallen van zwaarwegende redenen van openbaar belang kan een uitzondering worden gemaakt. Hierbij valt te denken aan grote infrastructurele projecten, waarvoor een tracébesluit is opgesteld. Bij deze projecten blijft de voorwaarde bestaan dat het verlies aan berging op het boezemland moet volledig moet worden gecompenseerd.

17. Beleidsregels voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk

17.1 Reikwijdte

Het beleid, de wet- en regelgeving en het bijbehorende toetsingskader voor lozingsactiviteiten werden voorheen op landelijk niveau vastgesteld door het Rijk. Met de komst van de Omgevingswet is dit voor lozingsactiviteiten voor een deel ook toebedeeld aan de waterschappen. De regelgeving is gedeeltelijk via de zogeheten 'bruidsschat' overgeheveld van het Rijk aan de waterschappen. Uiteraard geldt nog steeds de nationale en Europese regelgeving. Het waterschap kan met de ingang van de Omgevingswet de decentrale regelgeving afstemmen op het eigen beheergebied en de bijbehorende doestellingen. Dit hoofdstuk is daarom van toepassing op lozingsactiviteiten op oppervlaktewaterlichamen en zuiveringstechnische werken die in beheer zijn bij het waterschap. Ook is dit hoofdstuk van toepassing op lozingsactiviteiten die afkomstig zijn van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal).

Grote industriële bedrijven met een IPPC-installatie vallen onder de Richtlijn industriële emissies en veehouderijen (Rie). Men spreekt van een IPPC-installatie als het om één of meer activiteiten uit bijlage 1 van de Rie betreft. Voor een IPPC-installatie is altijd een omgevingsvergunning nodig. Voor een IPPC-installatie gelden BBT-conclusies en BREF's (BAT Reference documents). Dit zijn Europese documenten met de beste beschikbare technieken (BBT). Voor deze grote industriële bedrijven geldt dat bij het verlenen van een omgevingsvergunning hieraan wordt getoetst.

Naast regels van de Omgevingswet en het Bal staan in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl) ook beoordelingsregels. Die beoordelingsregels zijn terug te vinden in "Hoofdstuk 6 Waterschapsverordeningen" en § 8.9.1 "Algemene beoordelingsregels aanvraag en algemene voorschriften omgevingsvergunning wateractiviteit" van het Bkl. Kortweg geven deze, voor respectievelijk de waterschapsverordening en het Bal, aan dat bij een lozingsactiviteit op een krrw-oppervlaktewateren men rekening moet houden met onder andere het betreffende waterbeheerprogramma, de aanwezige omgevingswaarden en het goed ecologisch potentieel (GEP). Het verlenen van een omgevingsvergunning mag op grond van die beoordelingsregels er ook niet toe leiden dat de doelen (de chemische en ecologische toestand van KRW-oppervlaktewaterlichamen en de chemische toestand en kwantitatieve toestand van grondwaterlichamen zijn allen goed) in het geding komen.

Tevens moet bij het verlenen van een omgevingsvergunning rekening worden gehouden met de Nederlandse informatiedocumenten, bedoeld in bijlage XVIII van het Bkl. Deze informatiedocumenten beschrijven de beste beschikbare technieken (BBT, hoe een aanvraag voor een lozingsactiviteit moet worden beoordeeld en welke voorschriften er aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit moet worden verbonden. BBT zijn de meest doeltreffende methoden om emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen.

De beleidsregels in dit hoofdstuk zijn van toepassing op de beoordeling van aanvragen voor maatwerkvoorschriften en omgevingsvergunningen met betrekking tot een lozingsactiviteit afkomstig van een IPPC-installatie, een milieubelastende activiteit genoemd in het Bal of een vergunningplicht op grond van de waterschapsverordening van AGV.

17.2 Vergunningplichtige gevallen

In de volgende situaties is sprake van een vergunningplichtige lozingsactiviteit op oppervlaktewaterlichamen en zuiveringstechnische werken die in beheer zijn bij het waterschap:

- bedrijven met een IPPC-installatie die vallen onder de Richtlijn industriële emissies en veehouderijen (Rie);
- de in hoofdstuk 3 van het Bal specifiek aangewezen vergunningplichtige gevallen;
- artikel 2.40 Waterschapsverordening: Lozen van afvalwater of stoffen op oppervlaktewater;
- artikel 2.57 Waterschapsverordening: Vangnetvergunningplicht lozen op zuiveringstechnisch werk.

17.3 Vrijstelling vergunningplicht, meldplicht, maatwerkvoorschrift

Hoofdstuk 4 van het Bal beschrijft activiteiten waarvoor een meldingplicht of informatieplicht geldt. Voor die activiteiten is geen omgevingsvergunning vereist. Op grond van artikel 2.13 van het Bal kunnen maatwerkvoorschriften worden gesteld voor activiteiten die meldingplichtig zijn. Hoofdstuk 4 van het Bal geeft tevens per activiteit de grenzen aan waarvoor maatwerkvoorschriften gesteld kunnen worden. Een maatwerkvoorschrift wordt niet gesteld als over dat specifieke onderwerp een voorschrift aan een omgevingsvergunning is verbonden.

In artikel 2.40 lid 1 a t/m ac van de Waterschapsverordening zijn verschillende lozingsactiviteiten vrijgesteld van vergunningplicht. Sommige activiteiten moeten vooraf worden gemeld bij het waterschap. Op grond van art. 2.63 kunnen, in aanvulling op of in afwijking van de specifieke zorgplichten, maatwerkvoorschriften worden opgesteld. Ook hier geldt dat een maatwerkvoorschrift niet wordt gesteld als over dat specifieke onderwerp een voorschrift aan een omgevingsvergunning is verbonden.

17.4 Beleidsregels voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk

De beleidsregels geven uitleg over de afweging van belangen en vaststelling van feiten, met betrekking tot lozingsactiviteiten bedoeld in dit hoofdstuk.

Beleidsregel 17.1: algemene voorwaarden voor lozingsactiviteiten

De omgevingsvergunning of het maatwerkvoorschrift voor een lozingsactiviteit wordt alleen verleend als het verenigbaar is met:

- de oogmerken als bedoeld in artikel 2.35 van de Waterschapsverordening;
- de specifieke zorgplichten als bedoeld in artikel 2.36 van de Waterschapsverordening;

waarbij rekening wordt gehouden met de volgende standaard en maatstaf:

- a. de beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast;
- b. voor IPPC-installaties gelden de Europese BBT-conclusies (BREF's);
- c. er rekening wordt gehouden met de informatiedocumenten uit Bijlage XVIII van het Bkl;
- d. de kwaliteit van het te lozen water is door bronaanpak, minimalisatie en immisietoets geschikt om te lozen, gelet op de te behalen doelen van het ontvangende oppervlaktewater of de juiste werking van het zuiveringstechnische werk;
- e. in het geval van ZZS-stoffen wordt gestreefd naar een nullozing.

Motivering Oogmerken en specifieke zorgplichten

De juridische grondslag voor het beoordelen van een vergunningplichtige lozingsactiviteit is niet altijd alleen maar op basis van de waterschapsverordening. Ook kan er een vergunningplicht gelden op basis van de Rie en het Bal. Daarom zijn de beoordelingsregels per vergunningplichtige geval hieronder toegelicht.

Richtlijn industriële emissies en veehouderijen (Rie)

De oogmerken op grond van de Rie hebben betrekking op het voorkomen of beperken van emissies naar het oppervlaktewater en het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen. Als een bedrijf onder één of meer activiteiten uit bijlage 1 van de Rie valt, zijn de BBT-conclusies, op basis van een of meerdere BREF's, van toepassing. Deze BREF's worden gezien als de beoordelingsgronden voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Door het opvolgen van die BREF's kan invulling worden gegeven aan de BBT.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

In het Bal staan oogmerken (art. 2.2) en zorgplichten (art. 2.11) vermeld. De regels in het Bal zijn gesteld met het oog op:

- a. het voorkomen en beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- c. het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen; en
- d. het beschermen van de doelmatige werking van het zuiveringstechnisch werk.

Voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam en lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk houdt de zorgplicht in ieder geval in dat:

- a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- b. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- c. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
- d. alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
- e. lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk doelmatig kunnen worden bemonsterd;
- f. metingen representatief zijn en monsters niet worden verdund; en
- g. meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd.

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Het Bkl (art. 6.2) bevat beoordelingsregels met activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor KRW-waterlichamen. Die regels vermelden dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten die gevolgen kan hebben voor een KRW-oppervlaktewaterlichaam of een grondwaterlichaam. Het verlenen van een omgevingsvergunning mag:

- er niet toe leiden dat er niet wordt voldaan aan de geldende omgevingswaarden of het goed ecologisch potentieel; en
- er niet toe leiden dat de doelstelling van het voorkomen van achteruitgang van de chemische en ecologische toestand van KRW-oppervlaktewaterlichamen en van de chemische toestand en kwantitatieve toestand van grondwaterlichamen, niet wordt bereikt.

In het Bkl (art. 8.84) staan de beoordelingsregels voor een omgevingsvergunning op grond van het Bal. Deze bevatten dezelfde oogmerken die ook benoemd staan in het Bal en tevens dezelfde regels als art. 6.2 van het

Bkl. Echter de beoordelingsregels artikel 6.2 Bkl zijn specifiek bedoeld voor krw-oppervlaktewaterlichamen en de beoordelingsregels in art. 8.84 bedoeld voor vergunningplichtige gevallen tijdens een milieubelastende activiteit zoals vermeld in hoofdstuk 3 van het Bal.

Waterschapsverordening

Het oogmerk in artikel 2.35 van de waterschapsverordening gaat over het waarborgen van de ecologische toestand van een oppervlaktewaterlichaam. De specifieke zorgplichten voor lozingsactiviteiten, in artikel 2.36 lid 6 van de waterschapsverordening, zijn exact gelijk aan die van het Bal, namelijk:

- a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- b. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- c. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
- d. alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
- e. lozingen op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk doelmatig kunnen worden bemonsterd;
- f. metingen representatief zijn en monsters niet worden verdund; en
- g. meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd.

De waterschapsverordening bevat tevens algemene beoordelingsregels (art. 2.58). Deze zijn overeenkomstig aan art. 6.2 van het Bkl, namelijk dat het verlenen van een omgevingsvergunning er niet toe mag leiden:
- dat er niet wordt voldaan aan de geldende omgevingswaarden of het goed ecologisch potentieel; en;
- dat de doelstelling van het voorkomen van achteruitgang van de chemische en ecologische toestand van krw-oppervlaktewaterlichamen en van de chemische toestand en kwantitatieve toestand van grondwaterlichamen, niet wordt bereikt.

Aanvullend voor een lozingsactiviteit is er een beoordelingsregel (art. 2.59) die wederom verwijst naar de beoordelingsregels in het Bkl.

Hoewel de beoordelingsregels vooral het voorkomen van achteruitgang vermelden, is deze verplichting in de praktijk ruimer. Daarbij geldt de volgende resultaatsverplichting (Zie ook het Wezer-arrest (ECLI:EU:C:2015:433)):

- Geen achteruitgang van een klasstoestand van het krw-oppervlaktewaterlichaam;
- Geen verslechtering van een kwaliteitselement als het kwaliteitselement zich in laagste klasstoestand bevindt;
- Het niet in gevaar brengen van het behalen van de doelen van het krw-oppervlaktewaterlichaam. Dit is ook van toepassing als de uitvoering (of het beoogde effect) van een krw-maatregel belemmerd wordt. In de KRW-beoordeling wordt voor de chemische kwaliteit gekeken naar de aanwezigheid van (groepen van) stoffen die opgenomen zijn op de lijst prioritaire stoffen. Voor deze stoffen gelden normen in de vorm van Jaargemiddelde Milieukwaliteitseisen (JG-MKE) en Milieukwaliteitseis voor de Maximaal Aanvaardbare Concentratie (MAC-MKE). Voor de chemische kwaliteit geldt dat alle stoffen moeten voldoen aan de gestelde eisen. Voor de chemische kwaliteit geldt dus: one out, all out.

Van achteruitgang van de chemische toestand van een KRW-oppervlaktewaterlichaam is in ieder geval sprake is als een chemische kwaliteitseis voor een prioritaire stof eerst niet werd overschreden en daarna wel. Als een waterlichaam reeds niet aan de chemische kwaliteitseis voor een prioritaire stof voldoet, dan is verdedigbaar dat geen enkele voorzienbare concentratieverhoging is toegestaan. Deze lijn is gevolgd in de jurisprudentie ten opzichte van grondwater (Detmold-arrest) en het is aannemelijk dat dezelfde lijn wordt gehanteerd voor oppervlaktewaterlichamen.

Toelichting Beleidsregel 17.1

De beleidsregels geven een uitleg aan de beoordelingsregels uit de waterschapsverordening.

ad a: de beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast;

BBT zijn de meest doeltreffende methoden om uitstoot en andere nadelige gevolgen voor het milieu van een bedrijf te voorkomen. Waarbij wordt verstaan onder:

technieken: zowel de toegepaste technieken als de wijze waarop de installatie wordt ontworpen, gebouwd, onderhouden, geëxploiteerd en ontmanteld,

beschikbare: op zodanige schaal ontwikkeld dat de betrokken technieken, kosten en baten in aanmerking genomen, economisch en technisch haalbaar in de betrokken industriële context kunnen worden toegepast, onafhankelijk van de vraag of die technieken wel of niet binnen Nederland worden toegepast of geproduceerd, mits zij voor de exploitant op redelijke voorwaarden toegankelijk zijn, en

beste: het meest doeltreffend voor het bereiken van een hoog algemeen niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel.

ad b. voor IPPC-installaties gelden de Europese BBT-conclusies (BREF's);

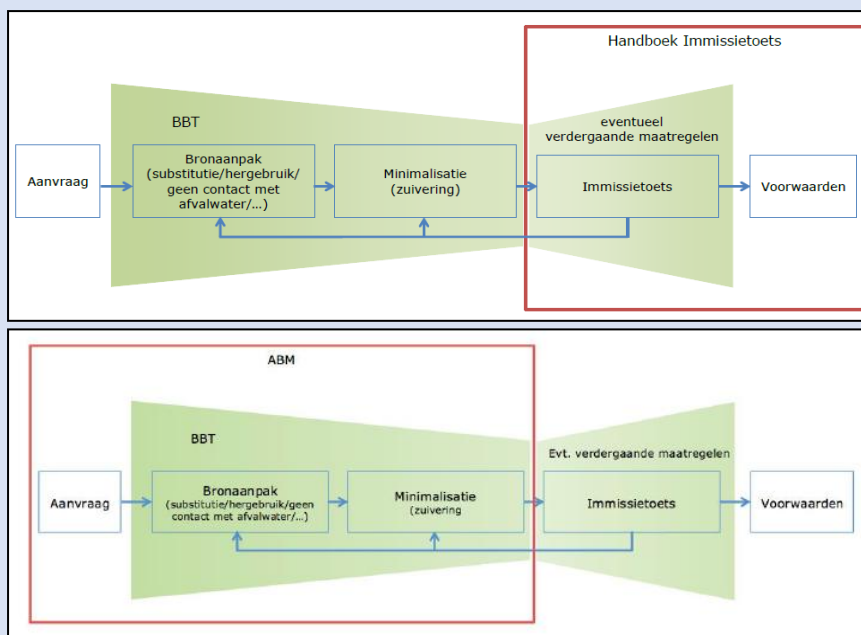
De Richtlijn industriële emissies en veehouderijen (Rie) deelt de IPPC-categorieën in in de volgende hoofdgroepen: Energie-industrieën, Productie en verwerken van metalen, Minerale industrie, Chemische industrie en Afvalbeheer. Per categorie gelden er BBT-conclusies op basis van een of meerdere BREF's. Voor bedrijven met een IPPC-installatie die onder de Rie vallen moet men voldoen aan de BBT-conclusies. Deze BBT-conclusies omvatten een aantal individuele conclusies die aangeven welke technieken of combinaties van technieken BBT vormen voor het halen van een bepaalde milieudoelstelling. Specifiek voor emissies naar water zijn daar vervolgens bepaalde technieken beschreven en hoe ze moeten worden toegepast. Denk daarbij aan technieken als destillatie, vloeibare fase-scheiding, luchtstrippen, adsorptie, condensatie, etc. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning wordt beoordeeld of de aanvrager hieraan voldoet. De relevante informatie hierover is te omvangrijk voor deze toelichting. Daarom wordt verwezen naar het Informatiepunt leefomgeving ([Iplo](#)) en de [website](#) van de Europese Commissie.

ad c. er rekening wordt gehouden met de informatiedocumenten uit Bijlage XVIII van het Bkl;

De informatiedocumenten in Bijlage XVIII van het Bkl beschrijven de beste beschikbare technieken (BBT), hoe een aanvraag voor een lozingsactiviteit moet worden beoordeeld en welke voorschriften er aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit moeten worden verbonden. De ABM en de Immissietoets zijn een van de documenten waar men bij een lozing rekening mee moet houden.

ad d. de kwaliteit van het te lozen water is door bronaanpak, minimalisatie en immissietoets geschikt om te lozen, gelet op de te behalen doelen van het ontvangende oppervlaktewater of de juiste werking van het zuiveringstechnische werk;

BBT gaat hoofdzakelijk over de zuiveringstechnische voorziening. Het minimaliseren van de afvalwaterstroom door hergebruik of anderszins, of het voorkomen van aanraking van stoffen met water wordt bronaanpak genoemd. Ook dat is onderdeel van BBT. De Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM) ondersteunt bij de bronaanpak en minimalisatiestap door de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels aan te geven. Bij elke categorie waterbezwaarlijkheid van een stof of mengsel hoort een noodzakelijke zuiveringsinspanning van de afvalwaterstroom. Het doorlopen van de bronaanpak en minimalisatie door een geschikte zuiveringstechniek (BBT) leidt vaak nog tot een restlozing. Deze restlozing wordt beoordeeld door een immissietoets. Daarbij wordt beoordeeld of een lozing al dan niet acceptabel is vanuit waterkwaliteitsoogpunt. Indien de restlozing niet acceptabel is zijn verdergaande maatregelen nodig. Dit is schematisch weergegeven in figuur x.

Figuur x: schematische weergave BBT, ABM en Immissietoets

De doelen voor oppervlaktewaterlichamen zijn onderverdeeld in het behalen van een goede ecologische toestand of een goed ecologisch potentieel en een goede chemische toestand. Volgens de KRW mag de

toestand van de wateren er niet op achteruitgaan en mag het behalen van de doelen van KRW-oppervlaktewaterlichamen niet in gevaar komen. Daarnaast is er de resultaatsverplichting om oppervlaktewateren te verbeteren en te herstellen om een goede toestand te bereiken. Deze doelen worden door de provincie vastgesteld. Daarbij is aansluiting gezocht bij de KRW-methodieken, en is bepaald wat de huidige toestand is en wanneer sprake is van een goede ecologische toestand en goede chemische toestand. Voor het overig water in AGV gebied wordt vooral gekeken naar de KRW parameter 'overige waterflora' om de toestand te bepalen.

Van een goede toestand is sprake indien zowel de ecologische toestand (conform bijlage V KRW) of het ecologisch potentieel als de chemische toestand (conform bijlage III Bkl) van het oppervlaktewaterlichaam ten minste als "goed" beoordeeld wordt. De KRW verplicht om KRW-waterlichamen aan te wijzen en stroomgebiedbeheerplannen op te stellen. Bij het beoordelen van activiteiten moet aan deze KRW verplichtingen worden getoetst. Dat houdt in dat er aan de volgende resultaatsverplichting moet worden getoetst (zie ook het Wezer-arrest (ECLI:EU:C:2015:433)):

- Geen achteruitgang van een klasstoestand van het krw-oppervlaktewaterlichaam;
- Geen verslechtering van een kwaliteitselement als het kwaliteitselement zich in laagste klasstoestand bevindt;
- Het niet in gevaar brengen van het behalen van de doelen van het krw-oppervlaktewaterlichaam. Dit is ook van toepassing als de uitvoering of het effect van een krw-maatregel belemmerd wordt.

Tijdelijke negatieve effecten op een krw-oppervlaktewaterlichaam mogen alleen onder strikte voorwaarden (zie ook ECLI:EU:C:2022:350). Tijdelijke effecten van een activiteit die van korte duur zijn en geen langetermijneffecten voor het krw-oppervlaktewater hebben, mogen buiten beschouwing blijven als ze het behalen van de doelen niet belemmeren. Daarnaast moet duidelijk zijn dat deze tijdelijke effecten slechts een geringe impact hebben op de toestand van de betrokken krw-oppervlaktewaterlichamen en niet kunnen leiden tot achteruitgang van een klasstoestand dan wel verslechtering als het water zich al in de slechtste klasstoestand bevindt. Ook een activiteit in overige wateren met een negatief effect op een krw-oppervlaktewaterlichaam moet worden geweigerd (zie ook HvJ EU, 25-04-2024, nr. C-301/22). Als een activiteit gevolgen kan hebben voor een krw-oppervlaktewaterlichaam, moet de beoordeling zich niet beperken tot de gevolgen van de activiteit voor overige wateren zelf. Integendeel, bij de beoordeling is het belangrijkste onderdeel het effect van de activiteit op de krw-oppervlaktewaterlichamen waarmee overige wateren zijn verbonden.

Voor een goede chemische toestand moet voldaan zijn aan alle in de Richtlijn prioritare stoffen opgenomen maximaal toegelaten concentraties (MAC-MKE) voor prioritare stoffen én alle in de Richtlijn prioritare stoffen opgenomen jaargemiddelde concentraties voor prioritare stoffen (JG-MKE). Dat wil dus zeggen dat het niet halen van de doelen voor één van de in de lijst opgenomen stoffen ervoor zorgt dat er geen sprake kan zijn van een goede chemische toestand. Voor de chemische kwaliteit bestaan twee toestandsklassen: goed en niet goed. Wanneer niet is voldaan aan de chemische kwaliteitseis voor een prioritare stof, is de toestandsklasse van het water 'niet goed'.

Als een oppervlaktewaterlichaam niet aan de chemische kwaliteitseis voor een prioritare stof voldoet, dan is aannemelijk dat geen enkele voorzienbare verhoging van de concentratie van de betreffende stof meer is toegestaan. Dit volgt naar analogie uit het Detmold-arrest, waar deze uitleg ten aanzien van grondwaterlichamen uit volgt.

Een doelmatige werking van een zuiveringstechnische voorziening (rwzi) is essentieel om een hoge waterkwaliteit te garanderen, duurzaam te opereren, en de kosten voor waterzuivering en -beheer te optimaliseren. Een lozingsactiviteit op een rwzi mag geen gevolgen hebben voor de efficiënte werking daarvan. Dat kan enerzijds doordat het te lozen afvalwater sterk afwijkt van het voornamelijk huishoudelijke afvalwater dat normaliter door de rwzi wordt verwerkt. Anderzijds kan dit gevolgen hebben voor de zuiveringsinstallatie zelf, zoals het leidingwerk en het zuiveringsslib. Bepaalde afvalwaterstromen kunnen een remmende werking hebben op het zuiveringsslib, welke zorgen voor omzettingen van afvalstoffen in de rwzi.

e. in het geval van ZS-stoffen wordt gestreefd naar een nullozing.

Het aantal zeer zorgwekkende stoffen (ZS) kan variëren, maar in de Europese Unie worden er momenteel ruim 2.000 stoffen als ZS geïdentificeerd. Deze stoffen worden opgenomen op de Europese REACH-lijst van "Substances of Very High Concern" (SVHC) door de European Chemicals Agency (ECHA). Ze vallen onder deze categorie, omdat ze schadelijke eigenschappen hebben, zoals kankerverwekkendheid, giftigheid voor de voortplanting, persistente en bioaccumulerende eigenschappen of hormoonverstorende effecten. ECHA werkt regelmatig aan het bijwerken van de lijst, dus het precieze aantal stoffen kan in de loop van de tijd toenemen naarmate meer stoffen worden geïdentificeerd en toegevoegd. Het einddoel is een nullozing van ZS-stoffen. Als op basis van de ABM en Immissietoets een omgevingsvergunning is verleend voor ZS-stoffen, is het nog

steeds verplicht om eens per 5 jaar te rapporten over deze ZZS-stof(fen). Daarbij is het van belang om alle ondernomen acties en resultaten aan het waterschap te rapporten. Daaruit moet blijken dat men zich continu heeft ingespannen om de ZZS-stoffen te reduceren tot ze niet meer meetbaar zijn. Niet meer meetbaar wordt uitgelegd als een concentratie beneden de bepalingsgrens van het laboratorium voor de betreffende analysemethode.

Beleidsregel 17.2: het lozen van grondwater bij ontwatering, afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een grondwatersanering

De watervergunning of het maatwerkvoorschrift voor het lozen van grondwater bij ontwatering, afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een grondwatersanering wordt alleen verleend als het verenigbaar is met:

- de oogmerken als bedoeld in artikel 2.35 van de Waterschapsverordening;
- de specifieke zorgplichten als bedoeld in artikel 2.36 van de Waterschapsverordening;

waarbij rekening wordt gehouden met de volgende standaard en maatstaf:

- a. er wordt voldaan aan de voorwaarden van beleidsregel 17.1;
- b. bij het vaststellen van emissiegrenswaarden voor het lozen tijdens saneringen wordt rekening gehouden met:
 - 1) de waarden van Bijlage III van het Bkl (omgevingswaarden voor prioritair stoffen en bepaalde krw-verontreinigende stoffen voor de goede chemische toestand van een krw-oppervlaktewaterlichaam) én;
 - 2) de waarden van Bijlage IIIa van het Bkl (indicatoren voor de goede ecologische kwaliteit);
 - 3) de fysische chemische parameters* die van invloed zijn op de Ecologische Sleutelfactoren die bepalend zijn voor de ecologische kwaliteit.
- c. bij het vaststellen van emissiegrenswaarden voor het lozen tijdens ontwatering wordt rekening gehouden met:
 - 1) de fysische chemische parameters* die van invloed zijn op de Ecologische Sleutelfactoren die bepalend zijn voor de ecologische kwaliteit.
- d. er zijn geschikte voorzieningen aanwezig/operationeel voor debietmeting en doelmatige monsternamen.

*: Ammonium, nitraat, arseen, chloride, fosfor, ijzer, mangaan, sulfaat, temperatuur, zuurstof, onopgeloste bestanddelen.

Motivering

Oogmerken en specifieke zorgplicht

Voor het lozen van grondwater bij ontwatering, afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een grondwatersanering hebben oogmerken en specifieke zorgplichten betrekking op:

- minimalisatie van de omvang van de lozing;
- het gebruik van de juiste zuiveringstechnieken gelet op de aanwezige stoffen in het grondwater en het ontvangende oppervlaktewater (zowel krw-oppervlaktewaterlichamen als overige wateren);
- het toepassen van geschikte voorzieningen aanwezig/operationeel voor debietmeting en doelmatige monsternamen.

Toelichting Beleidsregel 17.2

ad a. Voldoen aan de algemene voorwaarden van beleidsregel 17.1

Bij het beoordelen van een lozing van grondwater bij ontwatering, een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een grondwatersanering wordt rekening gehouden met de voorwaarden uit beleidsregel 17.1. In die beleidsregel zit het Europese en landelijke toetsingskader voor een lozingsactiviteit verwerkt. In tabel 16 van de waterschapsverordening staan de indieningsvereisten voor een lozingsactiviteit. Een van de indieningsvereisten is het bepalen van de samenstelling van het te lozen afvalwater. De aanvrager moet uitzoeken welke stoffen er in het te lozen water kunnen zitten. Specifiek voor grondwater afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering zal hier vaak een bodemonderzoek, inclusief grondwateranalyses, aan vooraf gaan. In het algemeen is bij bodemsaneringen vrijwel altijd sprake van de aanwezigheid van prioritair stoffen of ZZS-stoffen. Het gaat vaak om omvangrijke lozingen met relatief lage concentraties aan verontreinigingen. Door het omvangrijke debiet kunnen er toch aanzienlijke vrachten aan verontreinigingen geloosd worden. Brongerichte maatregelen ter voorkoming van verontreiniging kunnen niet of nauwelijks toegepast worden, omdat men nou eenmaal aan het saneren is. Kwaliteit en kwantiteit van het onttrokken grondwater zijn vaak een gegeven. Vermindering van de verontreiniging is dan vaak alleen mogelijk door middel van eindzuivering op basis van BBT.

Voor een ontwatering van een bouwput is het ook nodig het grondwater vooraf te onderzoeken. Dit gebeurt vaak door een reeds aanwezige peilbuis te bemonsteren of een nieuwe peilbuis te slaan. Op basis van die onderzoeksresultaten moet een geschikte zuiveringstechnische voorziening worden bepaald om te voldoen aan BBT. Onderdeel van de BBT is ook minimalisatie van de lozing. Dit sluit aan bij beleidsregel 13.1 (algemene voorwaarden grondwateronttrekkingen) waarin de verplichting is opgenomen om het grondwater zoveel als mogelijk in de bodem terug te brengen. Dit zal voornamelijk het geval zijn bij ontwatering van bouwputten waar de meer diepere bodemlagen worden bemalen. Die bodemlagen staan vaak onder druk waardoor de debieten van een bemaling groot zijn. Dat onttrokken water moet dan worden teruggebracht in de bodemlaag waaruit het is onttrokken. Daarmee is dan ook de restlozing van een bouwproject sterk verminderd.

Voor omvangrijke lozingen op relatief kleine wateren kan het zijn dat het lozen in kwantitatieve zin ook vergunningplichtig is. Daarvoor wordt verwezen naar de voorwaarden van Beleidsregel 15.1.

ad b. Rekening houden met emissiegrenswaarden bij saneringen

Bijlage III van het Bkl bevat omgevingswaarden voor prioritair stoffen en krw-verontreinigende stoffen voor de goede chemische toestand van een krw-oppervlaktewaterlichaam. Bijlage IIIa van het Bkl bevat de indicatoren voor de goede ecologische kwaliteit van krw-oppervlaktewaterlichaam. Omdat lozingen in overig wateren ook gevolgen kunnen hebben voor krw-oppervlaktewaterlichamen zijn die bijlagen van het Bkl een goede maatstaf om emissiegrenswaarden te bepalen en op te nemen in een maatwerkvoorschrift of omgevingsvergunning.

Bijlage IIIa bevat geen fysische chemische parameters die van invloed zijn op de Ecologische Sleutelfactoren die bepalend zijn voor de ecologische kwaliteit. Daarom wordt daar onder punt b specifiek naar verwezen. Deze fysische chemische parameters zijn: ammonium, nitraat, arseen, chloride, fosfor, ijzer, mangaan, sulfaat, temperatuur, zuurstof, onopgeloste bestanddelen. Dit is ook opgenomen in de toelichting van artikel 2.36 (zorgplicht oppervlaktewaterlichaam) van de waterschapsverordening.

ad d. Rekening houden met emissiegrenswaarden bij ontwatering

Bijlage IIIa bevat geen fysische chemische parameters die van invloed zijn op de Ecologische Sleutelfactoren die bepalend zijn voor de ecologische kwaliteit. Daarom wordt daar onder punt b specifiek naar verwezen. Deze fysische chemische parameters zijn: ammonium, nitraat, arseen, chloride, fosfor, ijzer, mangaan, sulfaat, temperatuur, zuurstof, onopgeloste bestanddelen. Dit is ook opgenomen in de toelichting van artikel 2.36 (zorgplicht oppervlaktewaterlichaam) van de waterschapsverordening.

ad d. Geschikte voorzieningen aanwezig/operationeel voor debietmeting en doelmatige monsternamen

Het is belangrijk om te weten welke hoeveelheden grondwater er worden geloosd. Dit betekent dat de voorzieningen al bij de aanvraag worden beschreven. Denk daarbij aan gekalibreerde debietmeters, het juiste leidingwerk en positionering (geen lucht aanzuigen) van de meter(s). Daarnaast moet er een na de zuiveringstechnische voorzieningen en voor het lozingspunt een monster genomen kunnen worden conform NEN-6600.